

نقش سرمایه های روانشناختی و اشتیاق تحصیلی در پیش بینی سرزندگی تحصیلی و تعامل ورزی تصمیم گیری دانشجویان پرستاری

داریوش عظیمی*^۱، سمیه قدیمی^۲، کاظم خزان^۳، شهریار درگاهی^۴

چکیده

مقدمه: دانشجویان پرستاری به دلیل استرس های محیط کار و تحصیلی شان بیشتر در معرض مشکلات تحصیلی و کاهش بازدهی فردی هستند. بنابراین هدف پژوهش حاضر بررسی نقش سرمایه روانشناختی و اشتیاق تحصیلی در پیش بینی سرزندگی تحصیلی و تعامل ورزی در تصمیم گیری دانشجویان پرستاری بود.

روش بررسی: این پژوهش از نوع همبستگی است که برای اجرای آن تعداد ۱۵۰ نفر از دانشجویان پرستاری دانشگاه آزاد اسلامی واحد اردبیل در سال تحصیلی ۹۶-۹۵ به شیوه تصادفی منظم انتخاب شدند و به مقیاس تعادل ورزی تصمیم گیری، مقیاس سرزندگی تحصیلی، پرسشنامه اشتیاق تحصیلی و مقیاس سرمایه های روانشناختی پاسخ دادند. داده های جمع آوری شده با استفاده از نرم افزار SPSS-18 و به روش رگرسیون تحلیل شدند.

نتایج: نتایج تحقیق حاکی از آن است که تمامی مولفه های سرمایه روانشناختی (امیدواری، تاب آوری، خوش بینی و خودکارآمدی) و اشتیاق تحصیلی توان پیش بینی تغییرات سرزندگی تحصیلی، بصورت مثبت و تغییرات تعادل ورزی تصمیم گیری را بطور منفی دارند.

نتیجه گیری: نتایج تحقیق حاضر نشانگر اهمیت سرمایه روانشناختی به عنوان یکی از مؤلفه های مهم روانشناسی مثبت نگر و نیز اشتیاق تحصیلی در کاهش تعادل ورزی در تصمیم گیرهای دانشجویان و افزایش سرزندگی تحصیلی آنان است. بنابراین ارائه آموزش هایی مبتنی بر سرمایه روانشناختی و ایجاد اشتیاق تحصیلی آنان در محیط های آموزشی، منجر به کاهش فرسودگی تحصیلی و عملکرد بهتر دانشجویان خواهد شد.

کلمات کلیدی: سرمایه های روانشناختی، اشتیاق، سرزندگی، دانشجویان پرستار

۱- کارشناسی ارشد مشاوره، دانشگاه علامه طباطبایی، تهران، ایران.

۲- کارشناسی ارشد مشاوره، دانشگاه شهید بهشتی، تهران، ایران.

۳- کارشناسی ارشد مشاوره، دانشگاه علوم بهزیستی و توانبخشی، تهران، ایران.

۴- دانشجوی دکترای مشاوره، دانشگاه محقق اردبیلی، اردبیل، ایران.

* (نویسنده مسئول): تلفن: ۰۹۱۴۷۰۸۶۵۳۶، پست الکترونیکی: dazimi038@gmail.com

تاریخ پذیرش: ۱۳۹۶/۶/۱۴

تاریخ دریافت: ۱۳۹۶/۳/۲۴

مقدمه

دانشجویان پرستاری که حرفه آینده آنها، بار اخلاقی زیادی به همراه داشته و عدم مهارت ممکن است از نظر مالی و معنوی برای آنها و نیز برای جامعه، هزینه گزافی به بار آورد. بنابراین توجه به عوامل خطر عملکرد تحصیلی اهمیت زیادی دارد. توجه بر عوامل خطر در پیشرفت تحصیلی دانشجویان پرستاری و تدارک شیوه های مطلوب و کارآمد برای حذف این عوامل یکی از وظایف مهم مسئولین دانشگاه ها و مربیان رشته پرستاری است (۱). با توجه به استرس زا بودن رشته پرستاری، چالش ها و مشکلات متعدد دانشجویان پرستاری از جمله کار در بخش های بیمارستان ها، زیر دست پزشک کار کردن، ترس از ابتلا به بیماری، برخورد با مسایل و مشکلات بیماران (۲) و تحت تاثیر قرار گرفتن بعد تحصیلی آنها، و دوسویه بودن ارتباط بعد تحصیلی و کاری، لزوم توجه بیشتر به ابعاد تحصیلی در این دانشجویان مهم به نظر می رسد. در این خصوص موضوعاتی با تاثیرات منفی و مثبت همچون تعلل ورزی تصمیم گیری و سرزندگی تحصیلی می توانند بعد تحصیلی و کاری دانشجویان پرستاری را تحت تاثیر قرار دهد. تعلل ورزی به عنوان یکی از این عوامل به طور معمول، به معنای نبود عملکرد خودتنظیمی و گرایش رفتاری برای به تاخیر انداختن آنچه برای رسیدن به هدف ضروری است، تعریف می شود و یک مشکل جدی برای دانشجویان دانشگاه محسوب می شود (۱). تحقیقات حاکی از این است که تعلل ورزی تصمیم گیری با سطوح پایین خودتنظیمی، خودکارآمدی تحصیلی، عزت نفس و عملکرد تحصیلی و با اضطراب، استرس و بیماری های روانی نیز مرتبط است (۳). سرزندگی تحصیلی، به عنوان یکی از مولفه های بهزیستی ذهنی در بسیاری از نظام های پژوهشی مطرح می باشد و به پاسخ مثبت، سازنده و انطباقی به انواع چالش ها و موانعی که در عرصه ی مداوم و جاری تحصیلی، تجربه می شوند، اشاره دارد (۴). سرزندگی تحصیلی، تاب آوری تحصیلی را در چارچوب زمینه ی روان شناسی مثبت منعکس می کند. پژوهش ها نشان می دهند که بین سرزندگی تحصیلی با عدم

ایجاد انگیزه مثبت و افت تحصیلی رابطه منفی و معنادار وجود دارد (۵). پژوهش ها نشان می دهند که هر یک از انواع سرمایه ها اعم از سرمایه های اقتصادی، فرهنگی، محیطی و روانشناختی می توانند بر عملکرد تحصیلی دانشجویان تاثیرگذار باشند، اما در بین تمامی این سرمایه ها، سرمایه روانشناختی جایگاه ویژه ای دارند. سرمایه روانشناختی یکی از شاخص های روانشناسی مثبت گرایی باشد که با ویژگی هایی از قبیل باور فرد به توانایی هایش برای دستیابی به موفقیت، داشتن پشتکار در دنبال کردن هدف، ایجاد اسنادهای مثبت در خود و تحمل کردن مشکلات تعریف می شود (۶). نتایج پژوهش های انجام شده در زمینه رفتار سازمانی مثبت گرا حاکی از آن است که ظرفیت های روانشناختی، از قبیل امیدواری، تاب آوری، خوش بینی و خودکارآمدی، در کنار هم عاملی را با عنوان سرمایه روان شناختی شکل می دهند (۷). برخوردار بودن از سرمایه روانشناختی افراد را قادر می سازد تا علاوه بر مقابله بهتر در برابر موقعیت های استرس زا، کمتر دچار تنش شده، در برابر مشکلات از توان بالایی برخوردار باشند، به دیدگاه روشنی در مورد خود برسند و کمتر تحت تاثیر وقایع روزانه قرار بگیرند (۸). نتایج پژوهش زارعی (۹) نیز نشان می دهد بین سرمایه روانشناختی و فرسودگی تحصیلی رابطه منفی و معنادار وجود دارد. از دیگر عوامل موثر بر پیشرفت تحصیلی دانشجویان، اشتیاق تحصیلی است. سازه اشتیاق تحصیلی به رفتارهایی که به یادگیری و پیشرفت تحصیلی مربوط است، اطلاق می شود (۱۰). اشتیاق چیزی بیش از یک وضعیت هیجانی گذرا و خاص می باشد و به یک حالت پایای سرایت کننده و هیجانی- شناختی اشاره دارد که روی یک موضوع، واقعه یا رفتار خاص متمرکز می شود (۱). به عقیده Linnenbrinc و Pintrich اشتیاق تحصیلی دارای سه بعد شناختی (شامل انواع راهبردهای شناختی و فراشناختی مورد استفاده فراگیران برای یادگیری)، انگیزشی (شامل سه مولفه احساس، ارزش و عاطفه) و رفتاری (شامل رفتارها، تلاش ها، پایداری و درخواست کمک از

مقیاس تعلل ورزشی تصمیم‌گیری: این مقیاس دارای ۵ گویه خود گزارشی است که توسط Mann برای سنجش تعلل ورزشی در موقعیت‌های تصمیم‌گیری ساخته شده است. ماده‌های این مقیاس به کمک پنج گزینه به روش لیکرت (در مورد من صدق نمی‌کند تا کاملاً در مورد من صدق می‌کند) نمره گذاری می‌شوند و هر ماده دارای ارزشی بین ۱ تا ۵ است. حداقل نمره ۵ و حداکثر نمره ۲۵ می‌باشد. نمره بالاتر در این مقیاس نشان دهنده سطح بالاتر تعلل ورزشی است. بررسی‌ها بیانگر پایایی و روایی مطلوب این مقیاس هستند، همچنین Ferrari (۱۵) روایی سازه این مقیاس را تایید نمودند. حسینی و خیر (۱۶) پایایی این مقیاس را به روش همسانی درونی بررسی کردند و ضریب آلفای ۰/۷۸ را به دست آوردند.

مقیاس سرزندگی تحصیلی: برای اندازه‌گیری سرزندگی تحصیلی از پرسشنامه دهقانی زاده (۱۷) استفاده شد که با الگوگیری از مقیاس سرزندگی Martin و Marsh که شامل ۴ گویه است، تهیه شد. این مقیاس شامل ۹ گویه است که پاسخ‌دهی به این ابزار براساس طیف ۵ درجه‌ای لیکرت از ۱ (کاملاً مخالف) تا ۵ (کاملاً موافق) تنظیم شده است. دهقانی زاده (۱۷) در پژوهش خود پایایی مقیاس مذکور را ۰/۸۰ و ضریب بازآزمایی را ۰/۷۳ برآورد کردند. چراغی (۱۸) در پژوهش خود برای بررسی پایایی از روش آلفای کرونباخ برای کل مقیاس استفاده کردند که ۰/۷۰ محاسبه گردید.

پرسشنامه اشتیاق تحصیلی: مقیاس اشتیاق تحصیلی توسط Fredricks, Blumfeld & Paris (۱۹)، ساخته شده که دارای ۱۵ گویه است که این گویه‌ها؛ سه خرده مقیاس رفتاری، عاطفی و شناختی را در میان دانشجویان اندازه‌گیری می‌کند. سؤالات ۱-۲-۳-۴ مربوط به خرده مقیاس اشتیاق رفتاری و سؤالات ۵-۶-۷-۸-۹-۱۰ مربوط به اشتیاق عاطفی و سؤالات ۱۱-۱۲-۱۳-۱۴-۱۵ نیز مربوط به خرده مقیاس اشتیاق شناختی می‌باشند. پاسخ هرکدام از گویه‌ها دارای نمرات یک تا پنج می‌باشد (که از هرگز تا در تمام اوقات را

دیگران توسط فراگیران در برخورد با تکالیف درسی) است (۱۱). تحقیقات نشان داده است بین اشتیاق تحصیلی و عملکرد تحصیلی رابطه مثبت وجود دارد (۱۲-۱۳). دانشجویانی که اشتیاق تحصیلی بالایی دارند، رغبت بیشتری برای صرف وقت و تلاش کافی در تکالیف و مطالعات از خود نشان داده و کارآمدی و اصرار بیشتری در مواجهه با مشکلات و مسایل دارند (۱۴). بنابراین مبتنی بر این یافته‌های نظری و پژوهشی، و اهمیت تعلل ورزشی تصمیم‌گیری و سرزندگی تحصیلی در عملکرد تحصیلی دانشجویان، بررسی عوامل تاثیر گذار و تغییر دهنده این دو متغیر ضروری به نظر می‌رسد. لذا هدف اصلی این پژوهش بررسی نقش سرمایه روانشناختی و اشتیاق تحصیلی در سرزندگی تحصیلی و تعلل ورزشی تصمیم‌گیری دانشجویان پرستاری می‌باشد.

روش بررسی

نوع مطالعه از نوع همبستگی است. جامعه آماری پژوهش را کلیه دانشجویان پرستاری دانشگاه آزاد اسلامی واحد اردبیل تشکیل می‌دهند که در سال تحصیلی ۹۶-۹۵ مشغول تحصیل بودند. برای انتخاب نمونه، از نمونه‌گیری تصادفی منظم استفاده شد. با توجه به تعداد دانشجویان که ۲۱۰ نفر بودند، بر اساس جدول Morgan و Krejcie تعداد ۱۳۲ باید به عنوان نمونه انتخاب می‌شدند که به علت بالا بردن روایی بیرونی تحقیق و از بین بردن اثر ریزش نمونه‌گیری و مخدوش بودن برخی پرسشنامه‌ها، تعداد ۱۶۰ نفر به عنوان نمونه انتخاب و در نهایت پس از کم کردن پرسشنامه‌های مخدوش و ریزش نمونه، ۱۵۰ پرسشنامه بدون نقص مورد تحلیل قرار گرفتند. معیارهای ورود به مطالعه شامل امضای رضایت نامه شرکت در پژوهش، تحصیل در رشته پرستاری دانشگاه آزاد واحد اردبیل و معیارهای خروج از مطالعه نیز شامل تکمیل پرسشنامه‌ها به صورت ناقص بود. برای جمع‌آوری اطلاعات از پرسشنامه‌های زیر استفاده شد.

شد نظر خود را با دقت بیان کنند. اطلاعات به صورت گروهی و در محل تحصیل دانشجویان جمع آوری شد سپس داده های بدست آمده با استفاده از ابزار SPSS-18 با استفاده از آمار توصیفی و استنباطی یعنی تحلیل رگرسیون چندگانه مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفتند.

نتایج

در پژوهش حاضر ۱۵۰ نفر دانشجوی پرستاری با میانگین سنی $31 \pm 22/10$ شرکت کردند. میانگین متغیرهای سرمایه روانشناختی $11/8 \pm 88/21$ ، اشتیاق تحصیلی $4/5 \pm 40/09$ ، تعلل ورزی تحصیلی $1/4 \pm 15/3$ ، سرزندگی تحصیلی $2/7 \pm 31/21$ بود. با توجه به جدول (شماره ۱) همبستگی چندگانه بین سرمایه های روانشناختی با سرزندگی تحصیلی $0/422$ می باشد. همچنین بین اشتیاق تحصیلی با سرزندگی برابر با $0/377$ می باشد. با مشاهده F جدول بیشترین نمره برای سرمایه روانشناختی بوده ($F= 18/09$) و لذا بالاترین قدرت پیش بینی کنندگی را برای متغیر سرزندگی تحصیلی را دارد.

شامل می شود). Fredricks ضریب پایایی این مقیاس را $0/86$ گزارش کرده است (۱۹). همچنین در پژوهشی در ایران توسط عباسی (۲۰)، ترجمه و هنجاریابی پرسشنامه حاضر بر روی دانشجویان علوم پزشکی انجام شد و ضریب آلفای $0/66$ برای این پرسشنامه را گزارش دادند.

مقیاس سرمایه های روانشناختی: در پژوهش حاضر به منظور اندازه گیری سرمایه روانشناختی از پرسشنامه سرمایه روانشناختی Lutanz استفاده شد. این پرسشنامه شامل 24 سؤال و چهار خرده مقیاس به نام های خودکارآمدی، تاب آوری، خوشبینی و امید است. آزمودنی به هر سؤال در مقیاس 6درجه ای لیکرت (از کاملاً مخالفم تا کاملاً موافقم) پاسخ می دهد. نمره بالاتر در این پرسشنامه نمایانگر سرمایه روانشناختی بیشتر است. در پژوهشی در ایران که در جامعه آماری دانشجویان صورت گرفت، پایایی این پرسشنامه با استفاده از ضریب آلفای کرونباخ $0/85$ بدست آمد (۲۱). در پژوهش حاضر بعد از تهیه فهرست اسامی دانشجویان و انتخاب آنها، ابتدا هدف تحقیق برای آنها بیان شد و سپس آزمونهای پژوهش در اختیار آنها قرار داده شد و از آنها خواسته

جدول ۱. خلاصه نتایج معادله رگرسیونی چندگانه با متغیر ملاک سرزندگی تحصیلی

متغیرهای مستقل	ضریب همبستگی R	ضریب تعیین R2	آماره F	سطح معناداری
سرمایه روانشناختی	0/422	0/176	18/09	0/01
اشتیاق تحصیلی	0/377	0/142	12/87	0/01

جدول تأثیر همه متغیرهای وارد شده در معادله معنادار می باشد ($P < 0/01$).

در جدول (شماره ۲) مقدار آماره T و سطح معناداری آن نشان می دهد که تأثیر متغیرهای پیش بین در معادله رگرسیونی برای معنادار می باشد یا خیر که با توجه به مقادیر

جدول ۲: ضرایب استاندارد و غیراستاندارد متغیرهای وارد شده بصورت جداگانه به معادله رگرسیونی

سطح معناداری	آماره T	ضرایب استاندارد		ضرایب غیر استاندارد	
		β	خطای استاندارد	B	
۰/۰۰۱	۱۱/۳۴	-	۲/۳۹	۲۰/۲۷	مقدار ثابت
۰/۰۰۳	۵/۱۵	۰/۲۵۱	۰/۱۵۱	۰/۷۷۸	امیدواری
۰/۰۰۵	۴/۶۴	۰/۲۳۶	۰/۱۸۰	۰/۸۳۴	تاب آوری
۰/۰۰۳	۲/۲۰	۰/۱۳۱	۰/۱۴۴	۰/۳۱۶	خوشبینی
۰/۰۰۵	۳/۳۲	۰/۱۸۸	۰/۱۶۶	۰/۵۵۳	خودکارآمدی
۰/۰۰۱	۱۸/۴۱	-	۵/۴۲	۸۸/۲۱	مقدار ثابت
۰/۰۰۱	۶/۳۲	۰/۲۰۴	۰/۰۱۵	۰/۰۵۷	اشتیاق تحصیلی

با توجه به جدول (شماره ۳) همبستگی چندگانه بین سرمایه های روانشناختی با (F= ۹/۲۶) و اشتیاق تحصیلی با (F= ۸/۰۵) قدرت پیش بینی کنندگی خوبی را برای متغیر تعلل ورزی تصمیم گیری را دارند.

با توجه به جدول (شماره ۳) همبستگی چندگانه بین سرمایه های روانشناختی با تعلل ورزی تصمیم گیری ۰/۳۴۱ می باشد. همچنین بین اشتیاق تحصیلی با تعلل ورزی تصمیم گیری برابر با ۰/۳۱۶ می باشد. با مشاهده F جدول

جدول ۳: خلاصه نتایج معادله رگرسیونی چندگانه با متغیر ملاک تعلل ورزی تصمیم گیری

سطح معناداری	آماره F	ضریب تعیین R2	ضریب همبستگی R	متغیرهای مستقل
۰/۰۱	۹/۲۶	۰/۱۱۶	۰/۳۴۱	سرمایه روانشناختی
۰/۰۱	۸/۰۵	۰/۰۹۸	۰/۳۱۶	اشتیاق تحصیلی

در جدول (شماره ۴) مقدار آماره T و سطح معناداری آن نشان می دهد که تأثیر متغیرهای پیش بین در معادله رگرسیونی برای تعلل ورزی تصمیم گیری معنادار می باشد یا خیر که با توجه به مقادیر جدول تأثیر همه متغیرهای وارد شده در معادله معنادار می باشد (P < ۰/۰۱).

در جدول (شماره ۴) مقدار آماره T و سطح معناداری آن نشان می دهد که تأثیر متغیرهای پیش بین در معادله رگرسیونی برای تعلل ورزی تصمیم گیری معنادار می باشد یا خیر که با توجه به مقادیر جدول تأثیر همه متغیرهای وارد شده در معادله معنادار می باشد (P < ۰/۰۱).

جدول ۴: ضرایب استاندارد و غیراستاندارد متغیرهای وارد شده بصورت جداگانه به معادله رگرسیونی

سطح معناداری	آماره T	ضرایب استاندارد		ضرایب غیر استاندارد	
		β	خطای استاندارد	B	
۰/۰۰۱	۳۰/۰۶	-	۳۰/۲۵	۱/۰۱	مقدار ثابت
۰/۰۱	-۲/۲۹	-۰/۱۲۳	-۰/۱۴۴	۰/۰۶۳	امیدواری
۰/۰۱	-۲/۸۵	-۰/۱۵۸	-۰/۲۰۳	۰/۰۷۱	تاب آوری

خوشبینی	۰/۰۷۶	-۰/۱۷۳	-۰/۱۲۶	-۲/۲۷	۰/۰۱
خودکارآمدی	۰/۰۶۱	-۰/۲۳۴	-۰/۲۲۱	-۳/۱۱	۰/۰۰۱
مقدار ثابت	۸۸/۲۱	۵/۴۲	-	۱۸/۴۱	۰/۰۰۱
اشتیاق تحصیلی	۰/۰۳۷	-۰/۲۴۹	-۰/۳۳۷	-۵/۰۴	۰/۰۰۱

نتیجه گیری

نتایج پژوهش نشان داد که تمامی مولفه های سرمایه روانشناختی (امیدواری، تاب آوری، خوش بینی و خودکارآمدی) توان پیش بینی تغییرات سرزندگی تحصیلی، بصورت مثبت و تغییرات تعلل ورزی تصمیم گیری را بطور منفی دارد. نتایج پژوهش های مختلف (۲۲، ۹، ۲۳، ۲۱ و ۲۴) هرکدام به نحوی این موضوع را تایید کرده اند. زارعی (۹) بیان داشت که وجود سرمایه های روانشناختی باعث می شود که فراگیران کمتر به فرسودگی تحصیلی دچار شوند. محبی و همکارانش (۲۴) سرمایه روانشناختی را عاملی موثر در پیشرفت و عملکرد تحصیلی معرفی کردند. براساس این یافته می توان گفت که دانشجویان با سرمایه روانشناختی بالا، که از ظرفیت امیدواری بالایی برخوردارند، توانایی زیادی در تنظیم اهداف تبحری و افزایش یادگیری دارند، به منظور دست یابی به اهداف خود تلاش زیادی می کنند و در صورت مواجه با موانع، توانایی بالایی در یافتن مسیرهای جایگزین برای رسیدن به اهداف خود خواهند داشت (۲۵). به علاوه، دانشجویان با داشتن سرمایه روانشناختی، که از باورهای خودکارآمدی قوی برخوردارند، به توانایی های خود برای دستیابی به اهداف تحصیلی و کسب تبحر و تسلط در تکالیف یادگیری اطمینان دارند و تلاش زیادی برای موفقیت در تکالیف چالش انگیز صرف می کنند. در این رابطه، بندورا بیان می کند که خودکارآمدی در هماهنگی با نظام های هدف عمل می کند و از طریق افزایش تلاش و پایداری، انگیزش و عملکرد یادگیرندگان را ارتقا می دهد (۲۶). همچنین، ظرفیت خوش بینی افراد با سرمایه روانشناختی بالا، باعث افزایش ادراک کنترل تحصیلی و ایجاد اسنادهای مثبت از موفقیت و

شکست های حال و آینده در آنان می شود. بنابراین، در فعالیت های تحصیلی خود بیشتر می کوشند، از چالش استقبال می کنند و انتظار موفقیت تحصیلی را دارند. به علاوه، ظرفیت بالای تاب آوری در این دانشجویان، باعث می شود تا آنها نحوه استدلال و نگرش متفاوتی در مواجه با موانع و چالش های تحصیلی و دیگر موقعیت های زندگی اتخاذ کنند. در این پردازش فکری، آنها به جای تمرکز بر مشکل و تبعات آن، توجه بیشتری بر ارزیابی و پردازش مشکل به صورت خلاقانه و از طریق جدید می کنند. این افراد فعالیت های پرمخاطره را نه به صورت تهدید بلکه به عنوان یک فرصت در نظر می گیرند.

در ارتباط با معناداری نقش پیش بین کنندگی سرمایه های روانشناختی برای تعلل ورزی تصمیم گیری، پژوهش های دیگر نشان می دهند که وجود سرمایه های روانشناختی از جمله خودکارآمدی و تاب آوری و خودتنظیمی هیجانی با تعلل ورزی رابطه منفی دارند (۲۸-۲۷). می توان گفت که افراد با سرمایه روانشناختی بالا در شرایط چالشی کمتر دست به اجتناب و فرار می زنند و دنبال مکانیزم های فرار و محافظت از خود در برابر موقعیت و تصمیمات مهم نیستند. درواقع این افراد از انعطاف پذیری لازم برای مواجه با چالش های زندگی برخوردار هستند و می توانند به خوبی از مشکلات به وجود آمده عبور کنند و ترس از شکست مانع از رسیدن آن ها به اهدافشان نمی شود. زیرا سرمایه های روانشناختی علاوه بر اینکه دانشجو را به اعتماد بنفس لازم مجهز می کند، بلکه وی توانایی بخشیدن تلویحات مثبت به شکست را داشته و

دانشجو ایجاد کرده که فرد کمتر نتیجه گرا و بیشتر به فرایند فکر کرده و در نتیجه کمتر از شکست ترسیده و در تصمیمات و اهداف خود تردید و تعلل می کند. از طرفی در تاثیر دوسویه می توان این چنین گفت که دانشجویان تعلل ورز نسبت به خود باورهای منفی دارند که این باورها منجر به تردید در مورد توانمندی های خود شده و این موضوع باعث بی انگیزگی شده و بر اشتیاق آنها اثر منفی می گذارد؛ چرا که ناکارآمدی، تشویش ذهنی که معمولا جزء ویژگی های دانشجویان تعلل ورز است، در نتیجه عدم باورهای خود و نگرش منفی نسبت به خود در فرد شکل می گیرد و مانع از این می شود که فرد بر اساس بینش درونی خود دست به کار شده و در حیطه های مختلف تحصیلی پیشرفت داشته باشد.

این مطالعه به دانشجویان پرستاری دانشگاه آزاد اسلامی واحد اردبیل اختصاص داشت لذا بایستی در تعمیم نتایج به سایر رشته ها و مقاطع تحصیلی احتیاط لازم را به عمل آورد. پیشنهاد می شود پژوهش مشابه در سایر مناطق کشور بر روی گروه های سنی و تحصیلی متفاوت صورت گیرد تا با اطمینان کامل بتوان تعمیم پذیری نتایج را انجام داد.

با توجه به این یافته ها و نیز نقش سرمایه روانشناختی و اشتیاق تحصیلی در پیش بینی تعلل ورزی تصمیم گیری و سرزندگی تحصیلی دانشجویان، لزوم توجه مسئولان، برنامه ریزان و دست اندرکاران نظام آموزشی را جهت بکارگیری راهبردهایی برای رشد سرمایه روانشناختی و اشتیاق تحصیلی یا اصلاح آنها ضروری می نماید. آموزش راه کارهایی جهت رشد یا افزایش سرمایه روانشناختی و بالا بردن اشتیاق تحصیلی می تواند برنامه سودمندی در جهت موفقیت تحصیلی دانشجویان باشد.

تشکر و قدردانی

محققان بر خود لازم می دانند که از همکاری کلیه دانشجویان پرستاری دانشگاه آزاد واحد اردبیل در راستای انجام هر چه بهتر این پژوهش تشکر و سپاس گزاری نمایند.

بدون اجتناب و ترس از شکست در تصمیمات، خود را برای رسیدن به اهداف ثابت قدم می کند.

نتایج پژوهش نشان داد که اشتیاق تحصیلی توان پیش بینی مثبت سرزندگی تحصیلی را دارد. نتایج پژوهش های مختلف (۲۹، ۳۰، ۱۲ و ۱۳) هرکدام به نحوی این موضوع را تایید کرده اند. نتایج مطالعات زلالی و همکارش (۲۹) نشان داد که وجود اشتیاق تحصیلی باعث افزایش انگیزش تحصیلی می شود. صفری و همکارانش (۱۴) بیان داشتند دانشجویانی که اشتیاق تحصیلی بالایی دارند نسبت به دانشجویانی که اشتیاق تحصیلی پایینی دارند، رغبت بیشتری برای صرف وقت و تلاش کافی در تکالیف و مطالعات از خود نشان داده و کارآمدی و اصرار بیشتری در مواجهه با مشکلات و مسایل دارند. Archambault (۱۳) نیز در پژوهش خود بر تاثیر اشتیاق تحصیلی در بهبود عملکرد تحصیلی تاکید کردند. در تبیین نتایج پژوهش حاضر می توان گفت، با توجه به این که اشتیاق تحصیلی یک سازه چند بعدی شامل بعد شناختی، انگیزشی و رفتاری است، بنابراین از یک سو بعد شناختی اشتیاق تحصیلی باعث می شود دانشجویان از انواع راهبردهای شناختی و فراشناختی در فرایند یادگیری استفاده کنند و از سوی دیگر بعد رفتاری اشتیاق تحصیلی باعث افزایش تلاش ها، پایداری و درخواست کمک از دیگران توسط فراگیران در برخورد با تکالیف درسی می شود. بعد انگیزشی اشتیاق تحصیلی نیز از طریق افزایش جذابیت محیط تحصیلی در میان دانشجویان باعث می شود که اشتیاق شناختی آنان در چارچوب فعالیت های دانشگاهی و علمی رشد یابد و این موضوع دانشجویان را از حالات منفی نظیر خستگی و فرسودگی تحصیلی محافظت و در نهایت منجر به سرزندگی تحصیلی شود (۳۱). در ارتباط با نقش پیش بین کننده اشتیاق تحصیلی برای تعلل ورزی تصمیم گیری و ارتباط این دو متغیر که بصورت دوسویه در پژوهش های دیگر نشان داده شده است (۱)، باید به این نکته توجه کرد که اشتیاق عاطفی - شناختی به درس و محیط تحصیلی، یک انگیزش درونی در

مطالعه حاضر اخذ گردید. هیچ گونه تعارض منافی بین نویسندگان وجود ندارد.

تاییدیه اخلاقی: به منظور اجرای تحقیق حاضر ضمن اخذ مجوزهای لازم، بعد از توضیح اهداف پژوهش و آرایه اطلاعات ضروری تحقیق، رضایت آگاهانه اعضای نمونه برای شرکت در

References

- 1- Abbasi M, Dargahi Sh, Mohammad Alipor Z, Mehrabi A. *The role of student stressors in predicting procrastination and academic burnout among nursing students*. Iranian Journal of Medical Education. 2015; 15(1): 293-303. [Persian]
- 2- Abolghasemi A. *study the relationship between stressors student academic performance in students due to religious attitudes*. Journal of Education. 2004; 11: 1-18. [Persian]
- 3- Kim K, Seo E. *The relationship between procrastination and academic performance: A meta-analysis*. Personality and Individual Differences. 2015; 82(1): 26– 33.
- 4- Putwain DW, Connors L, Symes W. *Douglas-Osborn E. Is academic buoyancy anything more than adaptive coping?*. Journal of Anxiety, Stress & Coping. 2011; 25(3): 349-58.
- 5- Poorabdul S, Garamalki N, Abbasi M. *Compare academic procrastination and vitality in students with and without specific learning disability*. Journal of Learning Disabilities. 2016; 4(3): 22-38. [Persian]
- 6- Luthans F, Luthans K, Luthans BC. *Positive Psychological Capital: Going beyond human and social capital*. Bus horiz. 2004; 47(1): 45-50.
- 7- Simarasl S, Fayyazi M. *Psychological capital of the new basis for competitive advantage*. Journal of Measure Management. 2009; 200(19): 44-8. [Persian]
- 8- Robbins S, Millet B, Caccioppe R, Waters-Marsh T. *Organisational behavior*. 2nd ed. Australia: Prentice Hall; 1998.
- 9- Zarei M. *Causal Model of perception of support and academic burnout due to the mediating role of psychological capital [dissertation]*. [Shiraz]: Payam Noor University; 2016. [Persian]
- 10- Pintrich P R. Multiple goals, multiple pathways: *The role of goal orientation on learning and achievement*. Journal of Educational Psychology. 2000; 92(1): 544-55.
- 11- Linnenbrinc E A, Pintrich P R. *Motivation as an enabler for academic success*. The School Psychology Review. 2003; 31: 313-27.
- 12- Baker JA, Clark TP, Maier KS, Viger W. *The differential influence of instructional context on the academic engagement of students with behavior problems*. Teaching and Teacher Education. 2008; 24(7): 1876-83.
- 13- Archambault I, Janosz M, Fallu J, Pagani LS. *Student engagement and its relationship with early high school dropout*. Journal of Adolescence. 2009; 32(1): 651-70.
- 14- Safari H, Janabadi H, Salmabadi M, Abbasi A. *Forecasts based on academic enthusiasm spiritual intelligence and hardiness*. Education Strategies in Medical Sciences. 2016; 8(6): 7-12. [Persian]

- 15- Ferrari JR, Parker JT, Ware CB. *Academic procrastination: Personality correlates with Myers-Briggs type, self-efficacy, and academic locus of control*. Journal of Social Behavior and Personality. 1992; 7: 594-602.
- 16- Hosseini F, Khayyer M. *Prediction of behavioral and decisional procrastination considering meta-cognition beliefs in university students*. Iranian Journal of Psychiatry and Clinical Psychology 2009; 15(3): 265-73. [Persian]
- 17- Dehgani zadeh MH, Hosein Chari M. *Academic vitality and perception of family communication patterns, the mediating role of self-efficacy*. Journal of Studies Teaching and Learning. 2012; 4(2): 22-47. [Persian]
- 18- Moradi M, Cheraghi A. *An experimental model of causal relationships between perception of family communication patterns, perception of class structure, motivation and academic autonomy and academic buoyancy in high school students*. Journal of Education and Learning. 2014; 66(2): 113-40. [Persian]
- 19- Fredricks JA, Blumfeld PC, Paris AH. *School engagement: Potential of the concept, state of the evidence*. Review of Educational Research. 2004; 74(1): 109-59.
- 20- Abbasi M, Dargahi SH, Pirani Z, Bonyadi F. *Role of Procrastination and Motivational Self-Regulation in Predicting Students' Academic Engagement*. Iranian Journal of Medical Education. 2015; 15(23): 160-9. [Persian]
- 21- Khosroshahi J, Hashemi Nosratabad T, Babapour Kheirodin J. *The relationship of psychological capital with social capital among students of Tabriz University*. Journal of Research & Health. 2012; 2(1):63-71. [Persian]
- 22- Soltani Z, Sadegh mahboob S, Ghsemi jobaneh R, Yoosefi N. *Role of psychological capital in academic burnout of Students*. Education Strategies in Medical Sciences. 2016; 9(2): 156-62. [Persian]
- 23- Khosroshahi J, Hashemi Nosratabad T, Babapour Kheirodin J. *The relationship of psychological capital with social capital among students of Tabriz University*. Journal of Research & Health. 2012; 2(1):63-71. [Persian]
- 24- Badri Gargari R, Fathi Azar S, Mohammadi N. *The relationship between self-forgiveness and positive and negative emotions with academic procrastination in third grade high school students*. Journal of School Psychology. 2015; 3(1): 6-21. [Persian]
- 25- Mohebbi Noorodinvand M H, Shahany M, Sharifi H P. *The relationship of psychological capital (hope, optimism, resilience and self-efficacy) with the achievement goals and academic performance of first-year students*. Research in Curriculum Planning. 2014; 13(2): 61-79. [Persian]
- 26- Snyder CR, Shorey HS, Cheavens J, Pulvers K M, Adams V H, Wiklund C. *Hope and academic success in college*. Journal of educational psychology. 2002; 94: 820-26.
- 27- Bandura A. *Self-efficacy: Toward a unifying theory of behavioral change*. Psychological Review. 1977; 84(2): 191-215.
- 28- Oksuz Y, Guven E. *The Relationship between Psychological Resilience and Procrastination Levels of Teacher Candidates*. Procedia Social and Behavioral Sciences. 2014; 116: 3189-93.

- 29- Hicks R, Yao W F. *Psychological Capital as Mediator between Adaptive Perfectionism and Academic Procrastination*. GSTF Journal of Psychology. 2015; 2(1): 1- 10.
- 30- Zulali B, Ghorbani F. *Comparison of academic motivation and school engagement in students with and without dyslexia*. Journal of Learning Disabilities. 2014; 3(3):112-18. [Persian]
- 31- Reschly AL, Christenson SL. Promoting successful school completion. In: Bear G, Minke K (Eds). *Children's needs*. Bethesda, MD: National Association of School Psychologists; 2006. p. 103-113.
- 32- Pietarinen J, Soini T, Pyhalto K. *Students emotional and cognitive engagement as the determinants of well-being and achievement in school*. Journal of Educational Research. 2014; 67: 40-51.

Archive of SID

The Role of psychological capital and academic eagerness in predicting academic vitality and procrastination in decision making of nursing students

Azimi D (MA.)^{*1}, Ghadimi S (MA)², Khazan K(MA.)³, Ghadimi S (MA)³, Dargahi SH(PhD)⁴

¹ Department of Counseling, University of Allameh Tabatabai, Tehran, Iran.

² Department of Counseling, University of Social Welfare & Rehabilitation Sciences, Tehran, Iran.

³ Department of Counseling, University of Shahid Beheshti, Tehran, Iran.

⁴ Ph.D student Department of Counseling, University of Mohaghegh, Ardebil, Iran.

Received: 14 Jun 2017

Accepted: 5 Sep 2016

Abstract

Introduction: Nursing students are more vulnerable to academic problems and reduced individual productivity due to stress in their work environment. The purpose of this study was to investigate the role of psychological capital and academic eagerness in predicting academic vitality and procrastination in decision making of nursing students.

Method: : This cross-sectional analytic study was carried out on 150 nursing students from the Islamic Azad University of Ardabil in the academic year of 2016-17. The participants were selected by systematic random sampling. The decision-making proclamation scale, academic vitality scale, academic eagerness questionnaire, and psychologists' capital scale questioned were answered by the participants. Data were analyzed using regression method by SPSS V.18 software.

Results: The results of this study indicate that all components of psychological capital (hopefulness, resilience, optimism and self-efficacy) and academic eagerness inversely predict the changes in academic vitality, and positively predicts changes in decision making procrastination.

Conclusion: The results of this study indicate the importance of psychological capital as one of the important components of positive psychology as well as academic eagerness in decreasing procrastination in decision-makers of the students and increasing their academic vitality. Therefore, providing education based on psychological capital and motivating educational eagerness in educational environments, will reduce the academic burn out and improve the performance of students.

Keywords: Psychological capitals- motivation- vitality- students -nursing

This paper should be cited as:

Azimi D, khazan K, Ghadimi S, Dargahi SH. ***The Role of Psychological Capital and Academic Eagerness in Predicting Academic Vitality and Procrastination in Decision Making of Nursing Students.*** J Med Edu Dev; 12(3): 143-53.

* Corresponding Author: Tel: +989147086536 , Email: dazimi038@gmail.com